

Uppsala universitet
Box 256
751 05 Uppsala

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Åsa Rurling
08-563 088 67
asa.rurling@hsv.se
BESLUT

2008-07-01
Reg.nr 83-2714-08

Ansökan om andra krav för tillträde till Orientalistikprogrammet, Språkteknologiprogrammet och Språkvetarprogrammet vid Uppsala universitet

Ärendet

Uppsala universitet har ansökt om att från och med antagningen till höstterminen 2010, få tillämpa andra behörighetskrav än vad som framgår av aktuell områdesbehörighet (områdesbehörighet 2) för tillträde till Orientalistikprogrammet, Språkteknologiprogrammet och Språkvetarprogrammet.

Uppsala universitet anholder i sin ansökan om att behörighetskursen ”Andra språk steg 3” stryks som behörighetskrav för *Orientalistikprogrammet*. Enligt 7 kap. 3 § högskoleförordningen kan universitetet självt fatta ett sådant beslut.

För *Språkvetarprogrammet* anholder Uppsala universitet om att behörighetskursen ”Aktuellt språk steg 3” ändras till ”Annat språk steg 3”.

När det gäller *Språkteknologiprogrammet* anholder Uppsala universitet dels om att få stryka behörighetskursen ”Aktuellt språk steg 3”, dels att matematik C läggs till som behörighetskurs. Enligt 7 kap. 3 § högskoleförordningen kan universitetet självt besluta om att stryka ”Aktuellt språk steg 3” som behörighetskurs.

Universitetets motivering till andra behörighetskrav

Språkvetarprogrammet

Inom Språkvetarprogrammet kan studenterna välja fritt inom fakultetens utbud av språk. Studenterna väljer vilka språk de ska fördjupa sig i under utbildningens gång. En del är nybörjarspråk, andra är skolspråk. Dessa omständigheter gör att det inte är möjligt att ange något aktuellt språk som behörighetsgivande. Eftersom det finns en möjlighet att fördjupa sig i skolspråken anser universitetet att det inte bara går att stryka behörighetskursen ”Aktuellt språk steg 3” eftersom det då skulle vara möjligt att vara behörig till programmet utan att vara behörig att läsa någon

av de ingående kurserna i skolspråk. Uppsala universitet vill därför att ”Aktuellt språk steg 3” ändras till ”Annat språk steg 3”.

Språkteknologiprogrammet

Språkteknologiprogrammet är ett program där språkvetenskap och datateknik möts. En språkteknolog behöver ha goda kunskaper om mänskligt språk och mänsklig kommunikation. Inom språkteknologi behöver de humanistiska områdena också kompletteras med datavetenskapliga kunskaper om sannolikhets teori, funktionslära och automatteori.

Matematik C ingick tidigare i behörighetskraven för Språkteknologiprogrammet, men kravet togs bort på försök eftersom många som var intresserade av att söka till programmet inte uppfyllde behörighetskraven. Det har dock visat sig att studenter med alltför knappa matematikkunskaper har svårt att följa de formella momenten av programmet. Universitetet vill återinföra det gamla behörighetskravet för att tydligt signalera till presumtiva studenter vilken typ av utbildning det handlar om. Flera av kurserna (främst Programmering för språkteknologer I och II, Matematik för språkteknologer, Parsningsalgoritmer, Tekniker för storskalig parsning, samt Informationssökning) kan jämföras med kurser inom datavetenskap, t.ex. på programmen Kandidatprogram i datavetenskap och Civilingenjörsprogrammet i informationsteknologi vid Uppsala universitet. På nämnda program har man ett behörighetskrav som innefattar matematik D. Eftersom Språkteknologiprogrammet innehåller fler humanistiska inslag bedömer universitetet dock att matematik C skall vara tillräckligt för deras studenter. Olika matematiska metoder, t.ex. statistiskt baserade metoder, har blivit allt mer centrala inom språkteknologiskt arbete och denna tendens tycks fortsätta. Det är därför mycket viktigt att studenterna har en god generell kunskapsbas inom matematik. Matematik C ger djupare kunskaper på området funktioner, vilket är användbart inom Språkteknologiprogrammet. Lika viktigt är dock att studenten är väl förberedd att läsa och arbeta med matematiska formler så att hon/han kan tillgodogöra sig viktig kurslitteratur.

Högskoleverkets bedömning

De behörighetskrav som får ställas på en utbildning på grundläggande nivå som riktar sig till nybörjare ska enligt 7 kap. 8 § högskoleförordningen, vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Högskoleverket anser att bättre förkunskaper hos de sökande borde förbättra utbildningens måluppfyllelse, men verket ska samtidigt ta hänsyn till att högre behörighetskrav utestänger potentiella sökande från utbildningen. Högskoleverket ska även vara restriktivt med att bevilja högre behörighetskrav än vad som framgår av områdesbehörigheterna.

När det gäller anhållan om att få ändra behörighetskravet från ”Aktuellt språk steg 3” till ”Annat språk steg 3” för Språkvetarprogrammet, anser Högskoleverket att det vore orimligt att ha ett behörighetskrav som inte fullt ut motsvarar utbildningens innehåll. Det vore också orimligt med ett krav som kan innebära att en sökande är behörig till en utbildning, men inte till att fördjupa sig i ett av de ingående ämnena, i det här fallet något av skolspråken.

Uppsala universitet har, genom samordnaren på Språkteknologiprogrammet, inkommit med en motivering till varför matematik C bör ingå i behörighetskurserna. Programmets innehåll har en stark koppling mellan humaniora och datavetenskap. För att studenterna ska ha en rimlig möjlighet att följa med i utbildningen, bör de ha en god kunskap i matematik från gymnasieskolan.

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket beslutar att i enlighet 7 kap. 11 § högskoleförordningen medge att Uppsala universitet till Språkvetarprogrammet få ändra behörighetskravet från ”Aktuellt språk steg 3” till ”Ett språk steg 3”. Högskoleverket medger även att Uppsala universitet till Språkteknologiprogrammet får använda behörighetskursen matematik C.

Tillståndet gäller från och med antagningen till höstterminen 2010 och till och med antagningen till höstterminen 2014. I samband med att tiden för tillståndet löper ut, emotser Högskoleverket en rapport från Uppsala universitet med en uppföljning av behörighetskraven ovan, dvs. om de ligger på rätt nivå för utbildningen och vad de betytt för de sökandes studieprestation i förhållande till målet för utbildningen. I samband med rapporteringen kan frågan om fortsatt tillstånd prövas. Högskoleverket vill poängtera vikten av att behörighetskrav görs kända för presumtiva sökande i god tid innan de ska söka till högre utbildning.

Beslut i detta ärende har fattats av utredaren Leif Strandberg efter föredragning av utredaren Åsa Rurling.

Leif Strandberg

Åsa Rurling